

Herstelplan corona sociaal domein Bloemendaal 2021

De coronacrisis en de daaruit voortvloeiende maatregelen hebben grote impact (gehad) op het sociaal en mentaal welzijn van onze inwoners. Dit geldt in het bijzonder voor inwoners die al kwetsbaar waren, zoals geïsoleerde ouderen, kwetsbare jongeren en volwassenen met psychische problematiek. Om de gevolgen op korte termijn te dempen en structurele schade te voorkomen heeft het Rijk middels het "Steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl 2021" (hierna: Steunpakket) 200 miljoen euro vrijgemaakt voor het jaar 2021, met eventuele doorloop in 2022. Het steunpakket bestaat uit drie actielijnen:

1. Intensivering initiatieven welzijn voor de jeugd;
2. Intensivering initiatieven welzijn kwetsbare groepen;
3. Intensivering initiatieven gezonde leefstijl.

Het doel van dit Steunpakket is om de langdurige nadelige gevolgen van de coronaperiode op het sociaal en mentaal welbevinden en de gezondheid te mitigeren. Het Rijk heeft gemeenten opdracht gegeven om samen met lokale partners de behoefte te bepalen en invulling te geven aan de inzet van deze extra financiële middelen in het jaar 2021. In dit Herstelplan wordt een toelichting gegeven op de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan de extra financiële middelen vanuit het Steunpakket.

Inzet per actielijn

De activiteiten zijn tot stand gekomen in samenwerking met verschillende lokale partijen. Allereerst is de behoefte van onze inwoners in kaart gebracht door gesprekken te voeren met het welzijnsveld. De focus ligt op inwoners (jong én oud) die niet geheel op eigen kracht de weg naar herstel kunnen vinden. Vervolgens is gekeken welke mogelijke activiteiten ingezet of versterkt kunnen worden in 2021, met eventuele uitloop in 2022. Daarbij is rekening gehouden met de bestaande beleidsdoelen, waar de energie zit (intrinsieke motivatie) en welke activiteiten op korte termijn gerealiseerd kunnen worden.

Momenteel worden er nog enkele gesprekken gevoerd met partijen over hun (mogelijke) inzet of betrokkenheid bij de realisatie van de activiteiten in dit herstelplan. In dat geval is een prognose van de uitvoeringskosten weergegeven, rekening houdend met het gebudgetteerde bedrag. Het is mogelijk dat de gerealiseerde kosten lager uitvallen.

Hieronder wordt per actielijn een weergave gegeven van de doelgroep, activiteiten en kosten.

Intensivering initiatieven welzijn voor de jeugd (actielijn 1)

Hoewel (middelbare) scholen zo goed en zo kwaad als kan hebben ingespeeld op de coronamaatregelen door het onderwijs online te laten plaatsvinden is kennis niet het enige wat kinderen op school ontwikkelen. De sociaal-emotionele ontwikkeling die gepaard gaat met naar school gaan heeft de afgelopen twee jaar op een laag pitje gestaan. Voorstel is om in nauwe samenwerking met CJG Kennemerland en scholen een programma te ontwikkelen dat doelgericht inspeelt op een boost geven aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en emotionele weerbaarheid.

Daarnaast is een tweede doelgroep in de gemeente Bloemendaal waar zorgen over zijn de doelgroep die vlak voor het uitbreken van de coronacrisis of in de coronacrisis eindexamen heeft gedaan. Onder deze doelgroep is veel uitzichtloosheid door plannen die niet door zijn gegaan en uitval bij vervolgonderwijs, doordat het laatste jaar van de middelbare school onderwijs deels heeft stilgestaan. De jeugd heeft behoefte aan perspectief. Voorstel is om deze doelgroep een hand toe te reiken in het opnieuw ontwikkelen van een toekomstplan met hulp van een ervaren loopbaanbegeleider.

Activiteiten:

1. Inzet van een loopbaancoach specifiek voor de doelgroep die is uitgevallen tijdens het eerste jaar HBO of net zijn afgestudeerd. Onderzocht wordt welke ervaren organisatie (bijvoorbeeld het CJG) deze inzet op korte termijn kan leveren. Voor de activiteit is een bedrag van € 5.000 gereserveerd.
2. Organiseren van een groepsgesprek voor jongeren uit klas 3. De activiteit wordt uitgevoerd door JGZ op scholen voor het voortgezet onderwijs (VO). JGZ voert vanuit hun reguliere dienstverlening al gesprekken met jongeren uit de eerste en vierde klas. Vanwege corona hebben een deel van deze gesprekken niet kunnen plaatsvinden. Om te bepalen welke vragen en problemen er spelen en waar jongeren behoefte aan hebben wordt er een groepsgesprek georganiseerd door de klassenmentor en een jeugdverpleegkundige van JGZ. Hierbij kunnen evt. andere partners, zoals CJG-coach, schoolmaatschappelijk werk, Brijder etc. aansluiten. Er is gekozen voor een groepsgesprek, aangezien zorgleerlingen/gezinnen al in beeld zijn. Introverte leerlingen worden niet altijd gezien en tijdens een groepsgesprek horen die ook wat er speelt en dit kan hen triggeren ook informatie of hulp te zoeken als zij daar behoefte aan hebben. Aan begin van groepsgesprek wordt filmpje getoond met als doel waar vind ik als jeugdige betrouwbare informatie (www.jouwggd.nl en Instagram Vraag 't Charlie). Er wordt geïnvesteerd in contact met mentoren/ zorgcoördinator om leerlingen laagdrempelig toe te leiden naar de jeugdverpleegkundige. De contactgegevens van de jeugdverpleegkundige worden gedeeld met de leerlingen zodat zij desgewenst contact op kunnen nemen. De activiteit zal uitgevoerd worden in het laatste kwartaal van 2021, met een doorloop in 2022 en kan binnen de financiële kaders van het voorstel uitgevoerd worden.
3. Weerbaarheidstrainingen voor middelbare scholieren (die sinds de coronacrisis) last hebben van angstklachten en depressiviteit. Deze trainingen, bestaande uit 2 momenten van 2 uur, worden gegeven aan leerlingen die in de tweede klas zitten van het voortgezet onderwijs. Uitgegaan wordt van 12 2^e klassen (vier 2^e klassen per school voor het voortgezet onderwijs: Montessori, Kennemer Lyceum en Hartenlust). Prognose voor de kosten bedraagt maximaal € 16.800.

Intensivering initiatieven welzijn kwetsbare groepen (actielijn 2)

Voor kwetsbare doelgroepen geldt (sociale) isolatie als voornaamste effect van de coronacrisis. Eenzaamheid komt voor onder alle leeftijden en de daarbij behorende effecten zijn ons niet onbekend. Ontmoeting en samenzijn is een belangrijk "medicijn" tegen eenzaamheid. Voorstel is om in te zetten op activiteiten en voorzieningen die het samenzijn en de sociale cohesie in originele kracht herstellen. Bij de inventarisatie van activiteiten en voorzieningen is rekening gehouden met de verschillende doelgroepen, zoals ouderen (met een haperend brein) en inwoners met een psychische beperking.

Activiteiten:

1. Aanschaf van een extra (elektrisch aangedreven) duofiets voor dorpskern Aerdenhout. Dorpskernen Bloemendaal en Bennebroek beschikken reeds over een duofiets waar veel gebruik van wordt gemaakt. Met de duofiets kunnen inwoners die zelf niet meer zo mobiel zijn genieten van de buitenlucht, de omgeving én gezelschap. De duofiets kan per dagdeel gereserveerd worden bij Welzijn Bloemendaal, die tevens vrijwilligers beschikbaar heeft om samen een rondje mee te fietsen. De kosten voor aanschaf bedragen € 11.800.
2. Organiseren van een training Mental Health First Aid (MHFA) door Prezens. MHFA is een soort EHBO-cursus die zich richt op het psychisch welzijn. Men leert beginnende psychische problemen en ernstige problematiek te signaleren en hoe er mee om te gaan. De cursus wordt gegeven in het eerste kwartaal van 2022 en is voor iedereen toegankelijk, niet alleen voor professionals. De kosten bedragen € 7.000.
3. Tijdelijke uitbreiding uren dorpscoördinatoren (4 uur extra per week), per dorpskern. Het doel van de dorpscoördinator is om als spin in het web te fungeren in een dorpskern van gemeente Bloemendaal. Het is de centrale figuur tussen de diverse formele- en informele netwerken op het gebied van Welzijn en Zorg. Enerzijds is de dorpscoördinator aanspreekpunt voor burger- en maatschappelijke initiatieven en signalen. Anderzijds is de dorpscoördinator

aanspreekpunt en gesprekspartner voor de gemeente qua kennis en informatie over het dorp. De dorpscoördinator is een verbinder die netwerken, inwoners, organisaties en gemeente aan elkaar koppelt en burgerinitiatieven ondersteunt. Er wordt uitgegaan van een intensivering voor de periode van een half jaar (26 weken). De kosten bedragen € 23.400.

De volgende activiteiten worden in de periode 2021-2022 uitgevoerd vanuit de extra financiële middelen Eenzaamheid. Hiervoor is € 27.411 beschikbaar gesteld. Het overige deel (€ 29.000) wordt opgenomen in de reserves voor boekjaar 2022, zodat -afhankelijk van de behoefte- een deel van de activiteiten doorgang kan krijgen in het opvolgende jaar.

4. Aanschaf elektrische bakfiets (€ 8.000) die wordt ingezet als "(ge)bakfiets" door Welzijn Bloemendaal. De gebakfiets brengt koffie, gebak, soep en/of ander lekkers rond in gemeente Bloemendaal. Met de aanschaf van een elektrische bakfiets zijn nog meer wijken in de gemeente te bereiken.
5. Training "Heft in eigen hand". Inwoners die zich door een gevoel van eenzaamheid belemmerd voelen kunnen deelnemen aan deze training. Het is een niet commerciële, laagdrempelige training met lotgenoten (55+) onder leiding van ervaringsdeskundigen en professionals. De kosten bedragen € 5.000.
6. Foto expositie senioren in beeld, waarbij aandacht is voor ouderen en hun verhalen. De expositie wordt geïnitieerd door Welzijn Bloemendaal. De achterliggende gedachte is: fotograferen kan goed op afstand én er is aandacht voor ouderen en hun verhalen. De begroting bestaat uit kosten voor fotograaf, drukkosten en kosten voor de expositie. De kosten bedragen ca. € 1.500.
7. Webinar voor lokale ondernemers. We organiseren een webinar over eenzaamheid voor lokale ondernemers. Hoe is eenzaamheid te signaleren en wat kun je doen? De kosten bedragen € 2.000.
8. Wervingscampagne GGZ Maatjes via onder andere het Haarlems Dagblad en Magazine Leven. Ook wordt er een informatiebijeenkomst georganiseerd om nieuwe GGZ Maatjes te werven.
9. Een dorpsbrede wervingscampagne voor vrijwilligerswerk in de gemeente. Er wordt samengewerkt met relevante organisaties om een breed keuzemenu aan vrijwilligerswerk op te zetten en te verspreiden onder onze inwoners. Uitgangspunt is een divers aanbod, zodat er voor iedereen iets tussen zit. Ook wordt benadrukt dat vrijwilligerswerk van tijdelijke aard kan zijn.
10. Laagdrempelige ontmoetingsplekken en activiteiten creëren in samenwerking met kerken, lokale ondernemers en lokale zorgaanbieders. Te denken valt bijvoorbeeld aan extra zingactiviteiten door het Duin- en Kruidkoor in de Kapel in Bloemendaal of extra activiteiten voor ouderen in het Dorpshuis Vogelenzang. Deze activiteit zal uitgevoerd worden met het restbedrag dat staat gereserveerd voor 2022, gezien dit niet op korte termijn (in 2021) te realiseren is.

Intensivering initiatieven gezonde leefstijl (actielijn 3)

De extra financiële impuls (€ 45.142) vanuit actielijn 3 is bedoeld voor de uitvoering van extra interventies gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl en heeft als doel de negatieve gezondheidseffecten van de coronamaatregelen (minder bewegen, ongezonder eten, etc.) zoveel mogelijk tegen te gaan en verdere schade te voorkomen. Voor de uitvoering wordt voortgebouwd op de bestaande netwerken die zijn ontstaan binnen het lokale preventie- en sportakkoord. De geormerkte financiële middelen worden beschikbaar gesteld via de SPUK Sportakkoord. De middelen moeten worden uitgegeven in boekjaar 2021, waarbij de activiteit mag doorlopen in 2022.

Activiteiten:

1. Sportverenigingen worden vanuit SportSupport ondersteund bij het inrichten van een gezonde én duurzame sportkantine. De term "gezond" betreft hier niet alleen het stimuleren van het

drinken van water en het vergroten van het aanbod gezonde producten in de kantine, maar richt zich ook op het alcohol- en rookbeleid van de sportvereniging. Dit sluit aan bij de ambities die staan opgenomen in het recent vastgestelde Lokaal Preventieakkoord. Vanuit duurzaamheid is oog voor energiebesparende- en afval besparende maatregelen. De praktijk leert dat de bereidheid van sportverenigingen om hiermee aan de slag te gaan aanwezig is, maar actie uitblijft omdat er dringendere zaken spelen. Vanuit SportSupport wordt er een medewerker ingezet om sportverenigingen te adviseren en ondersteunen bij de vertaalslag naar een gezonde sportkantine. Het programma dat SportSupport heeft opgesteld bestaat uit verschillende stappen, die met de verenigingen worden doorlopen. Deze activiteit richt zich op de vijf grootste sportverenigingen binnen gemeente Bloemendaal. Er wordt een zogeheten "scan" uitgevoerd om te bepalen wat het vertrekpunt is. Beoogd wordt om samen met de geselecteerde sportverenigingen toe te werken naar het certificaat Gezonde Sportkantine. De uitvoering zal plaatsvinden in het derde en vierde kwartaal van 2021 met een eventuele doorloop in 2022. De totale kosten bedragen € 25.000.

2. Voorlichting aan (nieuwe) ouders over alcoholgebruik door Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) Kennemerland in samenwerking een organisatie met ervaringen op het gebied van alcohol, verslaving en voorlichting (bijvoorbeeld de Brijder). Kinderen zien hun ouders als rolmodel. Als ouders alcohol drinken, is de kans groot dan kinderen dat (later) ook gaan doen. Het is daarom belangrijk om ouders voor te lichten over alcohol gebruik en het effect daarvan op hun kind(eren). Het doel is om ouders bewust te maken van hun opvoedkundige taak om daarmee te voorkomen dat kinderen onder de 18 jaar beginnen met het drinken van alcohol. Deze activiteit sluit aan bij de ambities uit het recent vastgestelde Lokaal Preventieakkoord. De kosten bedragen € 10.000. De activiteit, bestaande uit: (1) het scholen van medewerkers middels een e-learning en (2) de daadwerkelijke voorlichting aan ouders, zal vormgegeven worden in het laatste kwartaal van 2021 en uitgevoerd worden in 2022.
3. Er wordt een financiële bijdrage (€ 10.000) geleverd aan het inrichten van een openbaar sport- en fitnessveld voor (jong)volwassenen in de dorpskernen Bloemendaal (Donkerelaan) en Vogelenzang (Gravin Sophialaan). Naast sporten in de buitenlucht fungeert een openbaar sport- en fitnessveld ook als ontmoetingsplaats. De financiële middelen worden aangevuld vanuit het uitvoeringsbudget Sportakkoord (2021) en het budget Speeltuinen.